

ŁUBIN WĄSKOLISTNY

Areał plantacji nasiennych łąbinu wąskolistnego jest największy wśród bobowatych grubonasiennych. Łubin wąskolistny jest rośliną gleb lekkich i średnich, generalnie o mniejszym potencjale plonowania niż bobik i groch siewny. Niemniej jednak, włączenie go do płodozmianu na słabszych stanowiskach pozwala na znaczącą poprawę warunków do uprawy zbóż będących często roślinami następczymi. Dlatego więc, korzyści wynikające z uprawy łąbinu należy rozpatrywać zarówno ze względu na uzyskany plon nasion, jak i potencjalną zwyczajną plonowania rośliny następczej. Różnorodność odmianowa w tym gatunku jest duża. Odmiany różnią się przeznaczeniem do uprawy, typem wzrostu, barwą kwiatów i nasion. Nasiona większości odmian z Krajowego rejestru cechują się niską zawartością alkaloidów, dlatego mogą stanowić wartościowy komponent białkowy w produkcji pasz. Obecnie w Krajowym rejestrze znajduje się 30 odmian łąbinu wąskolistnego, 24 to odmiany o niskiej zawartości alkaloidów niesamokończące. Formy samokończące (6 odmian) stanowiące 20% ogólnej liczby odmian są wybierane z uwagi na bardziej równomierne i szybsze dojrzewanie mimo nieco słabszego plonowania.

W ostatnim roku w badaniach uczestniczyło 17 odmian łąbinu wąskolistnego (wszystkie niskoalkaloidowe), 15 to odmiany niesamokończące i 2 samokończące.

Najwyższe plony uzyskano w Krzyżewie. Najlepiej plonujące odmiany to Bolero, Roland, Swing, bardzo dobrze plonowała też nowa odmiana SM Orion. W Kawęczynie dobrze plonowała samokończąca odmiana Regent.

Tabela 1.ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Rok zbioru: 2022.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do KR w Polsce	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej – pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4
1	DALBOR*	2011	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
2	TANGO*	2012	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
3	RUMBA*	2015	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
4	SALSA*	2015	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
5	BOLERO*	2016	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
6	KORAL*	2016	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
7	ROLAND*	2017	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
8	SAMBA*	2017	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
9	AGAT*	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
10	BAZALT*	2019	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
11	SWING*	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
12	FURMAN*	2020	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
13	TWIST*	2020	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
14	ZORBA	2021	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul Kasztanowa 5, PL-63-004 Tulce
15	SM ORION	2022	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
16	REGENT*	2009	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146, PL-63-740 Kobylin
17	HOMER*	2018	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR, Smolice 146, PL-63-740 Kobylin

„* „ – odmiana chroniona krajowym wyłącznym prawem hodowcy

Tabela 2.ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Warunki polowe doświadczenia. Rok zbioru 2022.

Miejscowość	Kawęczyn (pole Radzików)	Sulejów	Krzyżewo
Powiat	Warszawa Zachód	Piotrków Trybunalski	Wysokie Mazowieckie
Kompleks rolniczej przydatności gleby	4	5	4
Klasa bonitacyjna gleby	III b	III a	IV a
pH gleby w <i>KCl</i>	6,4	6,5	6,6
Przedplon	pszenica jara	kukurydza	jęczmień jary
Data siewu (<i>dzień, m-c, rok</i>)	29.03.2022	26.03.2022	28.03.2022
Obsada (<i>szt./m²</i>)	100/120	100/120	100/120
Data zbioru (<i>dzień, m-c, rok</i>)	03.08.2022	27.07.2022	16.08.2022
<i>Nawożenie mineralne</i>			
N (<i>kg/ha</i>)	9	-	18
P ₂ O ₅ (<i>kg/ha</i>)	30	30	36
K ₂ O (<i>kg/ha</i>)	45	45	102
Nitragina	Nitragina dla łubinów	Nitragina dla łubinów	Nitragina dla łubinów
<i>Środki Ochrony Roślin</i>			
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Gizmo 06FS	Gizmo 06FS	Gizmo 06FS
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Boxer 800 EC – 3,5 l/ha	Wing P462,5EC 2,5+ Boxer 800EC 1,0 l/ha	Boxer 800 EC – 3,8 l/ha

Tabela 3.ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Wyniki ogólne doświadczenia. Rok zbioru 2022.

Lp.	Cecha	Kawęczyn	Sulejów	Krzyżewo
1	Pełnia wschodów (data: dzień, m-c)	25.04	18.04	02.05
2	Ocena wschodów (skala 9 ⁰)	8,0	8,2	8,2
3	Początek kwitnienia (dzień, m-c)	03.06	01.06	05.06
4	Ocena stanu ogólnego (skala 9 ⁰)	8,6	8,2	8,2
5	Wyleganie w fazie początku kwitnienia (skala 9 ⁰)	9,0	9,0	9,0
6	Koniec kwitnienia (dzień, m-c)	17.06	13.06	26.06
7	Wyleganie w fazie końca kwitnienia (skala 9 ⁰)	8,9	9,0	9,0
8	Wysokość roślin (cm)	59	52	68
9	Wyleganie przed zbiorem (skala 9 ⁰)	8,9	8,0	6,7
10	Porażenie przez fuzariozę (skala 9)	9,0	9,0	9,0
11	Porażenie przez antraknozę (skala 9 ⁰)	9,0	9,0	7,8
12	Dojrzałość techniczna (dzień, m-c)	13.07	12.07	31.07
13	Równomierność dojrzewania (skala 9 ⁰)	8,1	8,4	7,3
14	Masa 1000 nasion (g)	135,15	113,31	123,73
15	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	17,2	10,8	16,0
16	Plon nasion (dt/ha)	27,9	19,0	32,1

Tabela 4 .ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Plon nasion w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2022.

Lp.	Odmiana	Kawęczyn	Sulejów	Krzyżewo
	Wzorzec dt/ha	27,9	19,0	32,1
<i>niesamokończące niskoalkaloidowe</i>				
1	Dalbor	100	103	98
2	Tango	100	81	89
3	Rumba	91	88	83
4	Salsa	104	109	95
5	Bolero	104	118	110
6	Koral	106	102	102
7	Roland	102	100	111
8	Samba	99	103	96
9	Agat	97	110	98
10	Bazalt	85	94	103
11	Swing	105	108	101
12	Furman	101	108	96
13	Twist	103	73	97
14	Zorba	97	109	105
15	SM Orion	108	110	117
<i>samokończące niskoalkaloidowe</i>				
16	Regent	112	103	89
17	Homer	87	93	86

Tabela 5. ŁUBIN WĄSKOLISTNY. Plon nasion w % wzorca. Lata zbioru 2022, 2021, 2020.

Lp.	Odmiana	Barwa kwiatów	Plon nasion w % wzorca				
			2022	2021	2020	2021-2022	2020-2022
Worzec dt/ ha			26,3	21,7	22,3	24,0	23,4
<i>niesamokończące niskoalkaloidowe</i>							
1	Dalbor	nieb	100	106	110	103	105
2	Tango	b	91	106	92	98	96
3	Rumba	b	87	78	86	83	84
4	Salsa	b	102	96	98	99	99
5	Bolero	nieb	110	100	95	106	102
6	Koral	róż	103	103	104	103	103
7	Roland	b	105	102	121	104	109
8	Samba	b	99	99	98	99	99
9	Agat	nieb	101	115	113	107	109
10	Bazalt	b-fiol	94	90	87	93	91
11	Swing	nieb	105	110	96	107	103
12	Furman	nieb	101	100	125	101	108
13	Twist	b	93	104	92	98	96
14	Zorba	nieb	103	103	-	103	-
15	SM Orion	nieb	112	-	-	-	-
<i>samokończące niskoalkaloidowe</i>							
16	Regent	nieb	99	104	96	101	100
17	Homer	b	95	89	95	93	93

CHARAKTERYSTYKA ODMIAN BĘDĄCYCH W BADANIACH PIERWSZY RAZ W ROKU 2022

(sporządzona na podstawie List Opisowych Odmian)

1. SM ORION– odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przydatna do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion duży, plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia oraz dojrzewania roślin nieco wcześniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duża. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na fuzaryjne więdnienie – średnia, na antraknozę – dość duża. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo duża, tłuszczu surowego średnia i alkaloidów bardzo mała, włókna surowego bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona ok. 100 szt. /m².